

RUR promění Ústecký kraj

AKTUÁLNĚ OBSAZUJE ÚSTECKÝ KRAJ VELMI ČASTO POSLEDNÍ MÍSTA V ROZLIČNÝCH ŽEBŘÍČKÁCH SROVNÁVAJÍCÍCH REGIONY PODLE JEJICH RŮZNĚ MĚŘENÉ KVALITY. NEBLAHÉ SKÓRE TĚCHTO KOMPLEXNÍCH ŽEBŘÍČKŮ CELKOVÉ KVALITY ŽIVOTA V ÚSTECKÉM KRAJI SE PAK V KONEČNÉM DŮSLEDKU PROMÍTÁ I DO MIGRACE OBYVATEL, ZEJMÉNA TĚCH S VYŠŠÍM VZDĚLÁNÍM. PŘÍČINA A NÁSLEDEK TAK JIŽ V NAŠEM KRAJI DESETILETÍ ROTUJÍ V UZAVŘENÉM KRUHU. JAK Z NĚHO VEN? ROZHOVOR NA TÉMA, JAK MŮŽE NOVÝ UNIVERZITNÍ PROJEKT RUR – REGION UNIVERZITĚ, UNIVERZITA REGIONU POMOCI OPUSTIT TENTO ZAČA-ROVANÝ KRUH, POSKYTL PRO SILVERIUS DOC. MARTIN BALEJ, PROREKTOR PRO PROJEKTY EVROPSKÝCH STRUKTURÁLNÍCH A INVESTIČNÍCH FONDŮ.

Co je nutné v zásadě změnit, aby Ústecký kraj měl šanci odrazit se od dna a začít stoupat po srovnávacích žebříčcích výše? Jaká řešení projekt RUR v tomto směru nabízí?

Na počátku je nutné mít vizi, zároveň i odvalu měnit zažitá paradigmat, a kolem sebe skvělý tým lidí, kteří to vidí obdobně. V jednotlivých klíčových aktivitách projektu RUR figurují renomovaní odborníci, kteří mají dlouholetou zkušenost s řešením obdobných odborných témat, a jsou proto zárukou, že vize byla pro daný okruh aktivit stanovena vhodně a postupně může být i naplňována. To se týká jak vzdělávacích a inkluzivních aktivit nebo znalostního hubu (pozn. red.: platformy propojující univerzitní výzkumné zdroje, odborné kapacity a stakeholdery z ÚK), tak i kulturně kreativních odvětví a činností posilujících image regionu i sepětí jeho obyvatel s ním. Svoji roli sehraji také pilotní rekultivační a resocializační aktivity, stejně jako snahy o implementaci ESG (udržitelných) principů na UJEP tak, aby se stala příkladnou institucí pro ostatní. To je vklad, který

prostřednictvím těch nejlepších expertů kraji nabízíme.

Chceme rozhodně ukázat, že akademická půda není obehnaná neproniknutelnou zdí a že akademici jsou lidé vnímající reálný svět okolo sebe. V naprosté většině pracovníci UJEP v tomto kraji také žijí a i jim vadí, jakým způsobem je šmahem prezentován a negativně v Česku vnímán. Záleží nám na jeho budoucnosti a chceme k jeho pozitivní proměně osobně přispět.

Obrovský potenciál univerzity pro proměnu Ústeckého kraje je tedy zejména v jejích lidských zdrojích?

Rozhodně. Naše univerzita disponuje vynikajícím zázemím (kampusy), včetně moderního vybavení, k zajištění všech podpořených projektových aktivit. Proto těžiště podpory projektu RUR směřujeme právě k lidem. Pracuje u nás mnoho nadšených i zkušených odborníků, máme skvělé a osvědčené projektové (ekonomické, zaměstnanecké, právní, investiční) zázemí. Na řadě aktivit se budou podílet studenti (jako tutoři) nebo absolventi či

doktorandi. Navíc jsme do projektu zařadili aktivitu Global Experts pro posílení našeho kolektivu o kolegy se zahraniční vědeckou zkušeností tak, aby ji předávali našim zaměstnancům, a pomohli tak ještě posílit vědeckovýzkumný výkon u nás. Tedy ano, RUR je především o lidech a pro lidi, a to všech skupin, kategorií a ze všech sociálních vrstev.

Projekt RUR je skutečně obrovský a komplexní. Je proto nasnadě položit otázku, s kým univerzita při naplňování jeho cílů bude spolupracovat?

Odpověď na tuto otázku je zásadním momentem projektu, kterým je právě spojení se s klíčovými aktéry Ústeckého kraje. RUR je jediným strategickým projektem podpořeným Operačním programem Spravedlivá transformace (OP ST), ve kterém vytvořily konsorcium partnerů s finančním i nefinančním příspěvkem ústřední instituce Ústeckého kraje. Problémem předchozích pokusů o transformaci kraje byla velmi často nekomunikace mezi těmito institucemi. Naším projektem se toto snažíme napravit. Jen právě takto můžeme

její zásadní roli právě v tomto kraji. Jako bývalý rektor jste ji často připomínal...

Ano, a budu to dělat i nadále. Již nyní tuto zásadní roli hrajeme, projekt nám dává příležitost to dokázat a zároveň prohloubit. Upozornit na UJEP jako na příkladnou silnou instituci s pozitivními a kreativními studenty a zaměstnanci, aktivními občany podílejícími se na proměně kraje.

vzájemně diskutovat naše vize a strategické záměry, a vědět tak jeden o druhém, co připravuje nebo již realizuje pro Ústecký kraj. Veškeré aktivity těchto subjektů, jak ty běžné, tak podpořené projektem, musí vést k žádoucímu synergickému efektu. Máme za to, že Moravskoslezský kraj má za sebou výraznější progres oproti Ústeckému právě z důvodu vyšší úrovně a intenzity komunikace mezi klíčovými institucemi v regionu. Navíc, těmito spojenými silami následně byli schopni dosáhnout v centrálních orgánech lepších efektů pro celý kraj. A toho hodláme dosáhnout my tady také.

Zmínili jste významný progres Moravskoslezského kraje. V čem nejvíce se na Moravě můžeme poučit?

Právě ve zmíněné intenzivní komunikaci a spolupráci s politickou a rozhodovací sférou na věcných řešeních. Překážkami rychlejší a sebevědomější proměny našeho kraje jsou, podle mého názoru, nepříliš intenzivní komunikace mezi klíčovými aktéry, ale také partajnictví, politikaření nebo stranictví i tam, kde by měl zvítězit společný zájem a táhnutí za jeden provaz. Obdobně negativně se do současného stavu propisuje i historická zkušenost z čerpání dotací z Evropské unie (ROP Severozápad, Nuphara a další příklady z poslední doby). „Dotace“ se u nás stala téměř sprostým slovem. I toto chceme prostřednictvím našich projektových záměrů pomoci napravit, a proto se snažíme realizovat racionální, efektivní a hospodárné projekty.

Věnujme se tedy té dotaci. O jaké celkové částce se bavíme a jak může, při smysluplném a transparentním čerpání, pomoci k přeměně kraje?

UJEP doposud neměla příležitost podpořit obdobné komplexní aktivity v takovém objemu, jak jí to nabízí OP ST. Problém ovšem tkví v časové omezenosti a krátkodobosti stávající podpory. Za čtyři roky není možné dosáhnout významnějších změn ve vzdělávacím systému, natož se bavit například o dopadech do struktury zaměstnavatelů v kraji nebo o zvýšení HDP přepočteného na jeho obyvatele. Je možné procesy změn nastartovat, vytvořit platformy, na kterých se budou dílčí změny odehrávat, nastavit systémovou odbornou pomoc různým cílovým skupinám, pilotovat dané aktivity, vyhodnotit je a zpětně je přenastavovat. Avšak dopady těchto změn bude bezvýhradně nutné dále monitorovat, posilovat, vyhodnocovat a opět k nim zaujímat nápravná opatření a dále je následně prohlubovat. Proto již nyní je nutné argumentovat pro vypsání OP ST2 v následujícím programovacím období 2028+.

Projekt RUR obrací pozornost veřejnosti k ústecké univerzitě nejen svým ohromným rozsahem. Upozorňuje na

Celá řada problémů se v Ústeckém kraji cyklí a navzájem posiluje. Velmi významně se na tom podílí i systém, charakter a úroveň vzdělávání, a to v nejširším slova smyslu. To se následně promítá i do ekonomického zaměření kraje, struktury a charakteru firem, pracovní síly a přidané hodnoty, která se v kraji realizuje.

Cestou z těchto „uzavřených cyklů“ je podpora rozvoje nových nebo inovativních témat/oborů (vodík, nové materiály, aplikovaná chemie, biochemie, nanotechnologie a kulturně kreativní odvětví) anebo také podpora dlouhodobé práce na proměně problematických („neuralgických“) bodů Ústeckého kraje, které tyto cykly zahrnují. Jsou to práce s talentovanými žáky, systém re-/up-skilling, celoživotní vzdělávání, pomoc/doučování/mentoring pro méně nadané žáky a studenty, práce s učiteli, neučitelskými pracovníky, výchovnými poradci, ale také například erudovaná podpora pro decision makery, posilování identity veřejnosti s regionem či participace veřejnosti na veřejném dění atd. A to je náš projekt RUR.

RUR V ČÍSLECH

- Doba řešení projektu: 1. 10. 2023 – 31. 12. 2027
- Více než 180 různých aktivit
- Udržitelnost aktivit: neinvestiční 5 let / investiční 10 let
- Přes 430 projektových úvazků obsazených téměř 320 osobami (přes 90 FTE)
- Dosud 62 nově přijatých osob (17,8 FTE)
- 23 osob v řízení projektu (11,25 FTE)
- Řídící výbor: 6 interních zaměstnanců
- Advisory Board: 6 externích odborníků